

**АУДИТ ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»**

**за Програмою «Внутрішнє спостереження за
політичними процесами в Україні», що фінансується
за рахунок коштів АМР США станом на та за рік, що
закінчився 31 грудня 2021 року**

РОЗДІЛ I – ВСТУП	3
1. СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ	4
2. ПІДСУМКИ	5
2.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	5
2.2 ПРОГРАМА	5
3. ЦІЛІ ТА ОПИС ЗАВДАННЯ З АУДИТУ	6
3.1 ЦІЛІ ЗАВДАННЯ З АУДИТУ	6
3.2 ОБСЯГ ЗАВДАННЯ З АУДИТУ ТА МЕТОДОЛОГІЯ	6
4. ПІДСУМКИ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ	8
4.1 ПЕРЕВІРКА ТА АКЦЕПТУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ	9
4.2 ПЕРЕВІРКА ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ	9
5. КОМЕНТАРІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ	9
РОЗДІЛ II – ЗВІТИ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА.....	11
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США	12
ЗВІТ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США.....	14
ПРИМІТКИ ДО ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США	16
ПРИМІТКА 1: ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	16
ПРИМІТКА 2: НАДХОДЖЕННЯ ВІД АМР США	17
ПРИМІТКА 3: ВИТРАТИ ПОНЕСЕНІ ТА ЛІКВІДОВАНІ	17
ПРИМІТКА 4: УЗГОДЖЕННЯ ЗАЛИШКІВ НА РАХУНКАХ	17
ПРИМІТКА 5: ЗВІРКА ІЗ ЗАЛИШКАМИ КОШТІВ	17
ПРИМІТКА 6: ЧЕК-ЛИСТ	17
ПРИМІТКА 7: СУМНІВНІ ВИТРАТИ	17
ПРИМІТКА 8: УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	18
ПРИМІТКА 9: ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ	18
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ.....	19
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УМОВАМ ДОГОВОРУ, ЗАКОНОДАВЧИМ ТА ІНШИМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМ АКТАМ.....	21

РОЗДІЛ I – ВСТУП

**Управлінському персоналу
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»**

Вулиця Грушевського 34а, офіс 93
Україна, 01021, місто Київ

1. СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ

На виконання умов договору про надання послуг № OPR/22-07-22/EO, укладеного між Товариством з обмеженою відповідальністю «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ» (далі – ТОВ «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ» або Аудитори) та ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА» (далі – Організація або ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»), надаємо наші звіти про результати аудиту Організації за період з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року.

Відповідно до технічного завдання, наводимо стисло інформацію про Організацію, опис програми, яка фінансується за рахунок коштів Агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку (далі – АМР США) в Україні, період, за який проводився аудит, цілі програми, реквізити Організації, перелік аудиторських звітів та іншу необхідну інформацію.

У випадку виникнення будь-яких запитань або коментарів, звертайтеся, будь ласка, у зручний для Вас час за телефоном: +38 (044) 249-79-05.

З повагою,

Олена Вольська
Керуючий партнер та Директор

(підпис)

ТОВ «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ»

14 жовтня 2022 року

2. ПІДСУМКИ

2.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Всеукраїнська громадська організація «Громадянська мережа «ОПОРА» (надалі – «Організація») була зареєстрована 29 вересня 2006 року. Вона надає допомогу суспільству, яка включає комплексну організаційну, інформаційну, освітню та методологічну допомогу у таких сферах, як муніципальний розвиток та соціально-економічне реформування житлово-комунальної інфраструктури в Україні; виборчий процес та громадський вплив на діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування; громадське спостереження за зовнішнім незалежним оцінюванням та вступною кампанією до вищих навчальних закладів.

Юридична адреса Організації: вул. Грушевського 34А, Офіс 93, Київ, 01021, Україна.

2.2 ПРОГРАМА

22 серпня 2012 року Організація отримала грант за договором про співпрацю № AID-121-A-12-0004 із Агентством Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку (надалі – «АМР США») на реалізацію Програми «Внутрішнє спостереження за парламентськими виборами 2012 року» у період із 22 серпня 2012 року до 21 серпня 2013 року. Загальна сума фінансування згідно із первісною угодою становила 910,000 доларів США.

27 вересня 2012 року до угоди з АМР США була підписана угода про зміну співробітництва, яка передбачала збільшення загальної очікуваної суми гранту на 337,166 доларів США до 1,247,166 доларів США за переглянутим бюджетом і подовження періоду виконання Програми до 31 грудня 2013 року.

20 грудня 2013 року до угоди з АМР США була підписана друга угода про зміну співробітництва, яка внесла низку змін до зазначеної угоди. Зокрема, відбулася зміна назви Програми із «Внутрішнього спостереження за парламентськими виборами 2012 року» на «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні». Загальна очікувана сума гранту була збільшена на 2,305,000 доларів США до 3,552,166 доларів США та збільшена загальна сума зобов'язання з боку АМР США до 1,847,166 доларів США. Дію Програми було подовжено до 1 січня 2017 року.

27 лютого 2014 року до угоди з АМР США була підписана третя угода про зміну співробітництва, яка збільшила загальну суму зобов'язання з боку АМР США до 2,847,166 доларів США.

29 квітня 2014 року до угоди з АМР США була підписана четверта угода про зміну співробітництва, яка передбачала збільшення загальної очікуваної суми гранту на 1,000,000 доларів США від 3,552,166 доларів США до 4,552,166 доларів США та збільшення загальної суми зобов'язання з боку АМР США до 3,847,166 доларів США.

16 листопада 2015 року було підписано п'яту угоду про зміну співробітництва, яка зафіксувала загальну переглянуту суму зобов'язання за грантом у розмірі 4,552,166 доларів США.

Шоста угода про зміну співробітництва була підписана 1 грудня 2016 року, згідно з якою була внесена зміна в угоду про співробітництво стосовно переглянутої дати завершення Програми 30 квітня 2017 року.

27 квітня 2017 року до угоди з АМР США була підписана сьома угода про зміну співробітництва. Загальна очікувана сума гранту була збільшена на 3,900,000 доларів США до 8,452,166 доларів США, а кінцева дата виконання Програми була перенесена на 31 грудня 2020 року.

25 липня 2018 року до угоди з АМР США було підписано восьму угоду про зміну співробітництва. Очікувана сума гранту була збільшена на 775,000 доларів США до 9,227,166 доларів США та відбулося фінансування у розмірі 2,175,000 доларів США і, відповідно, загальна сума зобов'язання з боку АМР США збільшилась до 7,427,166 доларів США.

2 серпня 2019 року до угоди з АМР США було підписано дев'яту угоду про зміну співробітництва, згідно з якою було

надане фінансування у сумі 1,800,000 доларів США і, таким чином, загальна сума зобов'язання з боку АМР США збільшилась до 9,227,166 доларів США, а також відбулися різні адміністративні зміни.

7 серпня 2020 року до угоди з АМР США було підписано десяту угоду про зміну співробітництва, згідно з якою очікувана сума гранту збільшилась на 8,000,000 доларів США до 17,227,166 доларів США, а також відбулося додаткове фінансування у розмірі 2,000,000 доларів США, що збільшило суму зобов'язання з боку АМР США до 11,227,166 доларів США. Очікувана кінцева дата виконання Програми була перенесена на 21 серпня 2022 року.

Мета Програми «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні» – забезпечення постійної підтримки, з метою покращення якості та прозорості політичних процесів в Україні, які призведуть до підвищення довіри до виборів та до більш відповідальних дій політичних лідерів.

Програма не передбачає спільних витрат/внесків і всі витрати вважаються прямими (тобто Організація не має коефіцієнту розподілу непрямих витрат, авторизованих АМР США).

3. ЦІЛІ ТА ОПИС ЗАВДАННЯ З АУДИТУ

3.1 ЦІЛІ ЗАВДАННЯ З АУДИТУ

Першочерговою ціллю проведення аудиту є надання висновку про те, чи фінансова звітність Організації представлена достовірно у всіх суттєвих аспектах у відповідності до загальноприйнятих принципів та стандартів бухгалтерського обліку та фінансового звітування. Звіти щодо аудиту фінансової звітності, проведеного у відповідності до Стандартів аудиту для урядових організацій Сполучених Штатів Америки включають, проте не обмежуються звітом щодо внутрішнього контролю та звітом щодо дотримання вимог чинного законодавства та договору про співпрацю, які мають суттєвий вплив на фінансову звітність в цілому. Цілі завдання з аудиту передбачають наступне:

- Надання висновку щодо того, чи Звіт про витрати за грантом АМР США за програмою складений достовірно, в усіх суттєвих аспектах стосовно фінансової звітності Організації в цілому та отриманих доходів, понесених витрат, а також активів, товарів і технічної допомоги, придбаних за рахунок коштів АМР США за період, який підлягав аудиту, відповідно до умов договору про співпрацю, а також загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку;
- Проведення оцінки та отримання достатнього розуміння системи внутрішнього контролю Організації, що відноситься до гранту АМР США, оцінки ризиків у системі внутрішнього контролю та визначення питань, що потребують звітування, включаючи суттєві недоліки у системі внутрішнього контролю;
- Тестування дотримання Організацією, у всіх суттєвих аспектах, умов договору про співпрацю та вимог законодавства (включаючи вимоги викладені в Розділі 2 CFR Частина 200) щодо програм, що фінансуються АМР США. А також виявлення всіх суттєвих випадків невиконання умов договору про співпрацю чи вимог чинного законодавства та незаконних дій, що мали місце чи можуть мати місце.

3.2 ОБСЯГ ЗАВДАННЯ З АУДИТУ ТА МЕТОДОЛОГІЯ

Обсяг виконаних робіт щодо перевірки Звіту про витрати за грантом АМР США складався, проте не обмежувався таким:

- Проведено перевірку прямих витрат, виставлених та відшкодованих АМР США, спрямовану на виявлення і кількісну оцінку будь-яких сумнівних та/або документально не підтверджених витрат. Усі витрати, що не були адекватно підтверджені первинними документами та/або понесені не відповідно до договору про співпрацю мають бути відображені у Звіті як сумнівні витрати.

- Перевірено дані бухгалтерського обліку та дані обліку за програмою на предмет правильності відображення усіх понесених витрат. Здійснено звірку прямих витрат, виставлених та відшкодованих АМР США з даними бухгалтерського обліку Організації та за програмою.
- Проаналізовано процедури контролю за надходженням цільового фінансування. Перевірено операції на банківському рахунку Організації, а також засоби контролю за рухом грошових коштів. Отримано письмове підтвердження від банківської установи щодо відкритого рахунку Організацією в рамках програми та залишків коштів на рахунку станом на кінець дня 31 грудня 2021 року.
- Перевірено чи було направлено на майбутні програмні цілі дохід Організації у випадку його отримання.
- Здійснено перевірку процедур закупівель для визначення застосування розумної комерційної практики, в тому числі виявлення, чи були отримані конкурентні, розумні ціни і чи був належний контроль за якістю і кількістю отриманих товарів/послуг.
- Проведено перевірку прямих витрат на оплату праці, з метою визначення чи були ставки оплати праці обґрунтованими для відповідних посад, затверджених АМР США, якщо таке затвердження передбачене, а також чи підтверджуються витрати на оплату праці відповідними відомостями по нарахуванню заробітної плати.
- Протестовано транспортні витрати та витрати на відрядження працівників Організації з метою оцінки наявності дозволів на такі витрати, їх відповідності умовам договору про співпрацю, а також достатності їх забезпечення первинними документами.
- Перевірено придбані Організацією основні засоби (офісне обладнання, меблі) та їх використання за цільовим призначенням у відповідності до договору про співпрацю. Проаналізовано наявні процедури внутрішнього контролю за збереженням основних засобів. Як частина аудиторських процедур, було проведено вибіркочку перевірку фактичної наявності основних засобів.
- Здійснено перевірку технічного забезпечення та послуг придбаних Організацією з метою отримання достатньої впевненості в їх доцільності для виконання вимог договору про співпрацю.

Обсяг проведених нами робіт щодо засобів внутрішнього контролю включав такі основні напрямки:

- Отримання розуміння розробленої системи внутрішнього контролю Організації, що стосується програми АМР США та перевірка її фактичного застосування при здійсненні операцій.
- Проведення оцінки невід'ємного ризику, ризику контролю та ризику невиявлення. Невід'ємний ризик є вразливістю твердження щодо класу операцій, залишку рахунку або розкриття інформації, до викривлення, яке може бути суттєвим окремо або в сукупності з іншими викривленнями, перед тим, як брати до уваги будь-які відповідні заходи контролю Організації. Ризик контролю є ризиком того, що викривлення, яке може трапитися у твердженні стосовно класу операцій, залишку рахунку або розкриття інформації і яке може бути суттєвим окремо або в сукупності з іншими викривленнями, не буде своєчасно попереджено або виявлено та виправлено системою внутрішнього контролю Організації. Ризик невиявлення – це ризик того, що процедури, виконані нами для зменшення аудиторського ризику до прийнятно низького рівня, не дадуть можливості виявити викривлення, що існує та може бути суттєвим окремо або в сукупності з іншими викривленнями.

- Оцінка середовища та процедур внутрішнього контролю; дослідження коректності системи бухгалтерського обліку; проведення аналізу політик та процедур щодо внутрішнього контролю, що прямо стосуються здатності Організації здійснювати проведення, обробку, узагальнення та звітування щодо будь-якої фінансової інформації, яка є складовою Звіту про витрати за грантом АМР США за програмою. Процедури включали, проте не обмежувались, оцінкою системи внутрішнього контролю за:
 - забезпеченням, що всі витрати на програму є дозволеними і підтвердженими;
 - використанням коштів на банківському рахунку;
 - закупівлею товарів та послуг;
 - виконанням функцій інвентаризації, з метою виявлення фактичної кількості основних засобів;
 - здійсненням обліку робочого часу, нарахуванням та виплатою заробітної плати;
 - забезпеченням дотримання умов угоди та чинного законодавства і нормативних документів, які в сукупності мають суттєвий вплив на Звіт про витрати за грантом АМР США за програмою.

Обсяг проведених нами робіт щодо перевірки дотримання умов угоди, законів і нормативних документів складався, але не обмежувався, наступним:

- Вивченням умов договору про співпрацю та положень відповідних законів, нормативних документів, які можуть мати прямий і суттєвий вплив на Звіт про витрати за грантом АМР США;
- Тестуванням здійснених виплат на відповідність умовам договору про співпрацю, законодавчим та нормативним документам;
- Проведення тестування на наявність фактів використання коштів на недозволені цілі та/або з порушенням умов договору про співпрацю;
- Перевірка фактичної наявності основних засобів, що були придбані Організацією, а також їх цільового використання відповідно до умов договору про співпрацю;
- Перевірка технічного забезпечення та послуг придбаних Організацією, а також їх цільового використання відповідно до умов договору про співпрацю;
- Визначення чи містять фінансові звіти Організації та запити на отримання авансів інформацію, яка підтверджується відповідними даними бухгалтерського обліку.

4. ПІДСУМКИ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ

Ми провели аудит Звіту про витрати за грантом АМР США за Програмою «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні», що впроваджується на виконання договору про співпрацю, укладеного Агентством Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку, за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року.

При проведенні аудиту ми оцінювали принципи бухгалтерського обліку, які використовувалися Організацією, отримали достатнє розуміння контрольного середовища, перевірили основні оцінки здійснені управлінським персоналом, провели тестування аудиторських доказів. Для цілей аудиту ми визначили рівень суттєвості.

Відбір аудиторських доказів проводився вибіркоким способом. Розмір аудиторської вибірки становив 50% від загальної суми витрат.

Нас, як аудиторів, які проводили перевірку Звіту про витрати за грантом АМР США, було забезпечено належним доступом до всіх підтверджуючих документів щодо фінансових операцій, про які ми здійснювали запит.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази.

Під час проведення аудиторської перевірки жодних недозволених, неправомірних та непідтверджених витрат не виявлено за програмою.

За результатами виконаних аудиторських процедур надаємо:

- 1) Звіт незалежного аудитора щодо Звіту про витрати за грантом АМР США;
- 2) Звіт незалежного аудитора щодо внутрішнього контролю;
- 3) Звіт незалежного аудитора щодо відповідності діяльності умовам договору, законодавчим та іншим нормативно-правовим актам;
- 4) Лист управлінському персоналу.

За результатами проведеного аудиту повідомляємо наступне:

- Ми виявили, що у Звіті про витрати за грантом АМР США представлено достовірно у всіх суттєвих аспектах отримані кошти та понесені витрати за період, який підлягав аудиту, відповідно до Посібника щодо фінансового аудиту для іноземних організацій.
- Ми не виявили жодних суттєвих дефектів у системі внутрішнього контролю Організації, що відносяться до програми.
- За результатами нашого тестування не було виявлено жодних суттєвих порушень або інших питань, інформація про які повинна бути включена до Звіту незалежного аудитора щодо відповідності діяльності умовам договору, законодавчим та іншим нормативно-правовим актам.
- Ми звертаємо увагу на Примітку 9 Звіту про витрати за грантом АМР США, яка описує оцінку управлінського персоналу впливу введення воєнного стану на діяльність Організації. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

4.1 ПЕРЕВІРКА ТА АКЦЕПТУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ

Результати нашого аудиту були обговорені з управлінським персоналом Організації 12 жовтня 2022 року. Управлінським персоналом Організації було надано Звіт про витрати за грантом АМР США з примітками станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на цю дату.

Вищезазначений звіт затверджений Головою Правління Ольгою Айвазовською та головним бухгалтером Лідією Кур'яною.

4.2 ПЕРЕВІРКА ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО АУДИТУ

За результатами нашого аудиту ми підготували Лист керівництву Організації, включно з оновленням статусу питань, які виникли за результатами попередніх аудитів.

5. КОМЕНТАРІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ

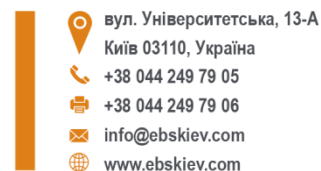
З ціллю отримання підтвердження того, що фінансова звітність Організації, складена достовірно у всіх суттєвих аспектах, ми:

Вступ**«ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»**

- надали доступ аудиторам до всієї відомої нам інформації, що є доречною для складання фінансової звітності, такої як записи, документація та інше;
- надали необмежений доступ до працівників Організації, від яких, як аудиторами було визначено, необхідно отримати належні докази;
- підтвердили, що усі операції були відображені в бухгалтерських записах і фінансовій звітності;
- надали іншу додаткову інформацію, щодо якої аудитори зверталися до нас з метою проведення аудиту.

За результатами аудиту, нами було отримано весь перелік звітів незалежного аудитора.

РОЗДІЛ II – ЗВІТИ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США

Управлінському персоналу ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»

Вулиця Грушевського 34а, офіс 93
Україна, 01021, місто Київ

Ми провели аудит Звіту про витрати за грантом АМР США за програмою «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні» (далі – «Програма»), що впроваджується на виконання договору про співпрацю № AID-121-A-12-0004 від 22 серпня 2012 року (далі – Договір про співпрацю), укладеного з Агентством Сполучених Штатів з міжнародного розвитку, станом на 31 грудня 2021 року та за рік, який закінчився на зазначену дату та надали наш звіт датований 14 жовтня 2022 року.

Відповідальність за складання Звіту про витрати за грантом АМР США несе керівництво Організації. Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо Звіту про витрати за грантом АМР США на основі результатів нашого аудиту.

За винятком питань, викладених у параграфах 3 та 4, ми провели аудит Звіту про витрати за грантом АМР США згідно зі Стандартами аудиту для урядових організацій, затвердженими начальником Головного контрольно-фінансового управління Сполучених Штатів Америки. Ці стандарти вимагають від нас планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості в тому, що Звіт про витрати за грантом АМР США не містить суттєвих викривлень. Аудит передбачає виконання тестів для отримання доказів, які підтверджують суми та їх розкриття у Звіті про витрати за грантом АМР США. Аудит також включає оцінку облікової політики, яка була застосована, та суттєвих припущень, зроблених управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансової звітності. Ми вважаємо, що проведений нами аудит забезпечує достатні підстави для висловлення нашої думки.

У нас відсутня програма безперервного навчання, яка повністю відповідає вимогам, викладеним у Главі 4, пункту 4.16 Стандартів аудиту для урядових організацій. При цьому, наша постійна програма професійної підготовки передбачає як мінімум 160 годин безперервного навчання кожні два роки. Ми вживаємо необхідні заходи по здійсненню програми безперервної підготовки, що повністю задовольняє вимоги Глави 4, пункту 4.16 Стандартів аудиту для урядових організацій.

У нас не проводилася зовнішня перевірка контролю якості незалежною аудиторською організацією, як передбачено Главою 5, пунктом 5.60 Стандартів аудиту для урядових організацій, оскільки професійні організації в Україні не пропонують таких послуг. Ми вважаємо, що таке відхилення від Стандартів аудиту для урядових організацій є несуттєвим, оскільки нами розроблені та дотримуються політики та процедури системи контролю якості, які є предметом періодичного контролю Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД). Також ми отримали постійний статус для проведення аудиту коштів АМР США та відповідно підлягаємо перевіркам контролю якості, який проводиться Регіональним генеральним інспектором (РГІ).

На нашу думку Звіт про витрати за грантом АМР США складений достовірно, в усіх суттєвих аспектах стосовно отриманих доходів, понесених витрат, а також активів, товарів і технічної допомоги придбаних за рахунок коштів АМР США за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, відповідно до умов Договору про співпрацю, а також загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку, описаних в Примітці 1.

Відповідно до Стандартів аудиту для урядових організацій, ми також надали наші звіти, датовані 14 жовтня 2022 року, за результатами розгляду системи внутрішнього контролю Організації за складанням та поданням фінансової звітності і нашого тестування питань щодо її відповідності окремим положенням законодавчих та нормативно-правових актів, умовам договору, а також з інших питань. Ці звіти є невід'ємною частиною аудиту виконаного згідно зі Стандартами аудиту для урядових організацій і їх слід читати разом з цим Звітом незалежного аудитора при розгляді результатів нашого аудиту.

Цей звіт призначений для інформування Організації і АМР США. Однак, після його розповсюдження АМР США цей звіт стає документом публічного характеру і розповсюдження не буде обмеженим.

З повагою,

Олена Вольська

Керуючий партнер та Директор

(підпис)

ТОВ «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ»

03110 Україна, м. Київ, вул. Університетська, 13А

14 жовтня 2022 року

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»

ЗВІТ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США

станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на цю дату

(у гривнях і доларах США)

Елементи	Бюджет за	Фактичні	Фактичні	Сукупні доходи	Сумнівні витрати				Примітки
	Угодою*	доходи та	доходи та	та витрати					
	з 22 серпня 2012 року по 31 грудня 2021 року	з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року	з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року	(не перевірено аудитом) з 22 серпня 2012 року по 31 грудня 2021 року	Неправомірні з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року		Непідтверджені з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року		
(у гривнях і доларах США)	Долари США	Долари США	Гривні	Долари США	Долари США	Гривні	Долари США	Гривні	
Залишок коштів на 1 січня 2021 року	-	109,141	3,085,916		-	-	-	-	
Дохід									
Отримані гранти від АМР США	17,227,166	782,296	21,061,824	9,748,673	-	-	-	-	2
Усього доходів	17,227,166	782,296	21,061,824	9,748,673	-	-	-	-	
Витрати									
Витрати на персонал									
Заробітна плата штатних працівників	2,718,476	382,874	10,379,601	2,302,956	-	-	-	-	
Всього витрат на персонал	2,718,476	382,874	10,379,601	2,302,956	-	-	-	-	
Прямі витрати									
Адміністративні витрати	469,856	59,410	1,615,548	353,165	-	-	-	-	
Матеріали	185,114	1,050	27,600	100,088	-	-	-	-	
Усього прямих витрат	654,970	60,460	1,643,148	453,253	-	-	-	-	
Контрактні витрати									
Моніторинг довгострокового спостереження	5,475,738	63,577	1,702,422	3,831,309	-	-	-	-	
Моніторинг короткострокового спостереження	2,165,148	64,693	1,710,533	1,789,947	-	-	-	-	
Діяльність за проектами	1,057,588	125,623	3,411,067	645,063	-	-	-	-	

Елементи	Бюджет за	Фактичні	Фактичні	Сукупні доходи	Сумнівні витрати				Примітки
	Угодою*	доходи та	доходи та	та витрати					
	з 22 серпня 2012 року по 31 грудня 2021 року	з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року	з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року	(не перевірено аудитом) з 22 серпня 2012 року по 31 грудня 2021 року	Неправомірні з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року		Непідтверджені з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року		
(у гривнях і доларах США)	Долари США	Долари США	Гривні	Долари США	Долари США	Гривні	Долари США	Гривні	
Післявиборчі заходи	101,549	7,306	195,785	59,677	-	-	-	-	
Спостереження та забезпечення виконання вимог законодавства про вибори у випадках його порушення	127,457	20,257	552,397	102,448	-	-	-	-	
Паралельний підрахунок голосів	499,352	5,000	135,219	114,258	-	-	-	-	
Спостереження у комітетах Верховної Ради України	170,730	59,401	1,598,383	83,331	-	-	-	-	
Освіта для виборців	268,493	20,989	570,602	106,444	-	-	-	-	
Розробка	384,403	9,882	267,417	176,887	-	-	-	-	
Моніторинговий візит та аналітика на Донбасі	84,200	6,316	170,379	6,316	-	-	-	-	
Індивідуальний медичний захист	19,062	-	-	11,720	-	-	-	-	
Вибори на Донбасі	3,500,000	-	-	-	-	-	-	-	
Усього контрактних витрат	13,853,720	383,044	10,314,204	6,927,400	-	-	-	-	
Усього витрат	17,227,166	826,378	22,336,953	9,683,609	-	-	-	-	
Коригування на перерахунок валют	-	(4)	-	1	-	-	-	-	
Збиток від курсових різниць	-	-	35,934	-	-	-	-	-	
Залишок коштів на 31 грудня 2021	-	65,065	1,774,853	65,065	-	-	-	-	

Голова Правління

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Ольга Айвазовська

Лідія Кур'янова

ПРИМІТКИ ДО ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ЗА ГРАНТОМ АМР США станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на цю дату

ПРИМІТКА 1: ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Звіт про витрати за грантом АМР США був складений відповідно до вимог бухгалтерського обліку АМР США викладених у Посібнику щодо фінансового аудиту для іноземних організацій, що являє собою загальну основу бухгалтерського обліку, яка відрізняється від принципів бухгалтерського обліку загальноприйнятих у Сполучених Штатах Америки. Згідно з цим методом обліку дохід визнається у міру отримання, а не у міру нарахування, і витрати визнаються у міру виплати, а не в тому періоді, в якому вони були понесені.

Нижче наведено основні принципи облікової політики, що застосовуються керівництвом Програми:

1.1. Основа підготовки Звіту про витрати за грантом АМР США

Організація має відокремлені розрахункові рахунки для кожного проекту, які використовуються для щоденного обліку доходів і витрат. На основі отриманих доходів і понесених витрат складається Звіт про витрати за грантом АМР США.

Сума надходжень у Звіті про витрати за грантом АМР США відповідає загальному потоку коштів, отриманих від АМР США.

Сума витрат у Звіті про витрати за грантом АМР США відповідає сумам, витраченим при сплаті понесених витрат.

1.2. Основа підготовки бюджету

Бюджет програми, представлений у Звіті про витрати за грантом АМР США, підготовлений відповідно до бюджету, затвердженого АМР США, який передбачений десятою Угодою про зміни та доповнення до договору про співпрацю, що була підписана 07 серпня 2020 року. Валютою цього бюджету є долар США.

1.3. Конвертація української гривні у долар США

Доходи, витрати та залишок коштів у Звіті про витрати за грантом АМР США вказані в українських гривнях. Для зручності користувачів цей Звіт про витрати за грантом АМР США також представлений в доларах США.

Доходи програми представлені у розмірі гранту, отриманого Організацією в іноземній валюті (долари США), та конвертовані в гривні із застосуванням міжбанківського курсу на дати, коли кошти, що Організація отримує від АМР США, були обміняні на гривні, а також, за відсутності такого обміну до 31 грудня 2021 року, конвертація відбувалась на підставі офіційних обмінних курсів гривні до долара США Національного банку України на дати, коли АМР США перераховувало відповідні кошти на користь Організації.

Еквівалент суми надходжень у гривнях за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року, розрахований з використанням обмінного курсу гривні 26,9231 гривень до 1 долару США.

Залишок коштів за Програмою конвертується в долари США з використанням офіційних обмінних курсів гривні до долара США, встановлених Національним банком України станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, які становили 27.2782 гривень та 28.2746 гривні, відповідно.

Сума витрат, понесених у гривнях, для відображення у Звіті про витрати за грантом АМР США була перахована у долари США за середньозваженим обмінним курсом, що використовувався для конвертації суми доходів за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року. Отримане середньозважене значення валютних курсів, описаних у попередньому реченні, становить 27,0300 гривень за 1 долар США.

Таким чином, суми в доларах США можуть не відповідати сумам, що обліковуються у фінансових системах АМР США, оскільки операції з конвертації в долари США відбувалися за різними курсами обміну валют.

ПРИМІТКА 2: НАДХОДЖЕННЯ ВІД АМР США

З 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року Організація отримала від АМР США кошти на загальну суму 782 296,40 доларів США. Детальна інформація про отримані суми представлена нижче.

Дата	Призначення платежу	Сума, дол. США	Сума, грн.
01.03.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на березень 21 ваучер 124	1,325,111	47,682
30.03.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на квітень 21 ваучер 126	1,790,483	64,640
03.05.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на травень 21 ваучер 128	1,761,646	64,829
26.05.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на червень 21 ваучер 130	1,291,266	47,576
24.06.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на липень 21 ваучер 132	1,534,896	57,042
26.07.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на серпень 21 ваучер 134	1,997,084	74,724
26.08.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на вересень 21 ваучер 136	2,016,812	76,097
27.09.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на жовтень 21 ваучер 138	3,083,981	117,319
27.10.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на листопад 21 ваучер 140	1,595,280	60,584
26.11.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на грудень 21 ваучер 142	2,971,324	109,696
27.12.2021	Банківський переказ, отриманий від АМР США, аванс запит на січень 22 ваучер 144	1,693,941	62,107
Усього отримано від АМР США		21,061,824	782,296

ПРИМІТКА 3: ВИТРАТИ ПОНЕСЕНІ ТА ЛІКВІДОВАНІ

З 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року Організація загалом понесла та ліквідувала у вигляді витрат 826,377 доларів США (22,336,953 грн.).

АМР США безпосередньо не надавало жодних товарів для Програми.

ПРИМІТКА 4: УЗГОДЖЕННЯ ЗАЛИШКІВ НА РАХУНКАХ

Суми, відображені АМР США, відповідають суммам, відображеним Організацією, а залишки коштів у Звіті про витрати за грантом АМР США узгоджуються із даними банківських виписок.

ПРИМІТКА 5: ЗВІРКА ІЗ ЗАЛИШКАМИ КОШТІВ

Станом на 31 грудня 2021 року залишки на рахунку у банку відповідають залишкам коштів, що зафіксовані у бухгалтерських книгах та у Звіті про витрати за грантом АМР США.

ПРИМІТКА 6: ЧЕК-ЛИСТ

Організацією впроваджено чек-лист, контроль за дотриманням умов контракту програми АМР США.

ПРИМІТКА 7: СУМНІВНІ ВИТРАТИ

Ми не знайшли сумнівних витрат, понесених у 2021 році.

ПРИМІТКА 8: УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

8.1 Оподаткування

Організація здійснює свою діяльність в Україні і тому має виконувати вимоги податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які відповідно до законодавства уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин цей термін може бути продовжений.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн із більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи з його тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть тлумачити зазначені вище положення інакше і вплив на цей Звіт про витрати за грантом АМР США, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, може бути суттєвим.

8.2 Юридичні питання

Організація не бере участі у жодних судових процесах і немає жодних інших відкритих судових позовів до неї.

ПРИМІТКА 9: ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб. Указом Президента України від 17 серпня 2022 року № 573/2022 строк дії воєнного стану в Україні продовжують з 23 серпня 2022 року строком на 90 діб.

У зв'язку з військовим вторгненням було розширено спектр тем та політик, з якими працює Організація. У Чернігові, де мали відбутись вибори 27 березня 2022 року в межах Чернігівської області, було втрачене майно на суму 29 915 грн./еквівалент 819 \$, АМР США повідомлено про цей випадок. Плинність кадрів не мала впливу на операційну діяльність Організації. Організація розробила план дій задля забезпечення безперервності діяльності. Всі подальші плани розробляються в перемовинах з донорами за їх програмами та будуть залежати від розвитку ситуації в Україні.

На даний момент управлінський персонал Організації вважає, що Організація зможе продовжувати свою діяльність на безперервній основі в умовах воєнного стану та фінансова звітність не потребує коригувань через обмеження, викликані поточними обставинами. Організація має достатній обсяг грошових потоків для покриття зобов'язань з оплати праці, проведення розрахунків з основними постачальниками та погашення інших зобов'язань.

Про безперервність діяльності Організації свідчать заключені договори:

- 1) Програма IFES - до 28.02.2023 року,
- 2) Програма NED - до 31.12.2023 року,
- 3) Програма NDI- до 15.10.2022 року,
- 4) Програма LIZ- до 30.09.2023 року.

Голова Правління

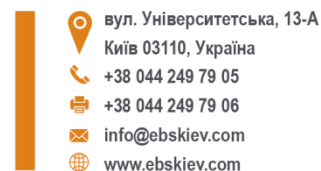
(підпис)

Ольга Айвазовська

Головний бухгалтер

(підпис)

Лідія Кур'янова

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

Управлінському персоналу ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»

Вулиця Грушевського 34а, офіс 93
Україна, 01021, місто Київ

Ми провели аудит Звіту про витрати за грантом АМР США за програмою «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні» (далі – «Програма»), що впроваджується на виконання договору про співпрацю № AID-121-A-12-0004 від 22 серпня 2012 року (далі – Договір про співпрацю), укладеного з Агентством Сполучених Штатів з міжнародного розвитку, станом на 31 грудня 2021 року та за рік, який закінчився на зазначену дату та надали наш звіт датований 14 жовтня 2022 року.

За винятком відсутності програми безперервного навчання та проведення зовнішньої перевірки контролю якості незалежною аудиторською організацією (як зазначено у нашому Звіті незалежного аудитора щодо Звіту про витрати за грантом АМР США), яка повністю відповідає Стандартам аудиту для урядових організацій, ми провели наш аудит згідно із Стандартами аудиту для урядових організацій Сполучених Штатів Америки, затверджених начальником Головного контрольно-фінансового управління Сполучених Штатів Америки. Під час планування та виконання аудиту ми розглянули систему внутрішнього контролю Організації за складанням та поданням фінансової звітності як основу розробки наших аудиторських процедур з метою висловлення нами думки щодо фінансової звітності, а не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю. Відповідно ми не висловлюємо думку щодо ефективності системи внутрішнього контролю Організації.

Дефект в організації чи функціонуванні системи внутрішнього контролю – це ситуація, за якої схема або функціонування засобу контролю не дозволяє управлінському персоналу або працівникам у ході виконання ними своїх функціональних обов'язків попереджувати або своєчасно виявляти викривлення у фінансовій звітності. Суттєвий недолік – це дефект структури контролів чи кілька дефектів, що створюють обґрунтовану ймовірність того, що суттєве викривлення у фінансовій звітності Організації не буде вчасно попереджене або виявлене та виправлене.

Наш розгляд системи внутрішнього контролю був обмеженим, про що йдеться у параграфі 2 та не був спрямований на виявлення всіх недоліків у внутрішньому контролі, які можуть являти собою дефекти, суттєві дефекти чи суттєві недоліки. Ми не виявили жодних дефектів у системі внутрішнього контролю, які ми вважаємо суттєвими дефектами, згідно з наведеним вище визначенням.

ПОЯСНЮВАЛЬНИЙ ПАРАГРАФ

Ми звертаємо увагу на Примітку 9 до Звіту про витрати за грантом АМР США, яка описує оцінку управлінського персоналу впливу введення воєнного стану на діяльність Організації. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Цей звіт призначений для інформування Організації та АМР США. Однак, після його розповсюдження АМР США цей звіт стає документом публічного характеру і його розповсюдження не буде обмеженим.

З повагою,

Олена Вольська

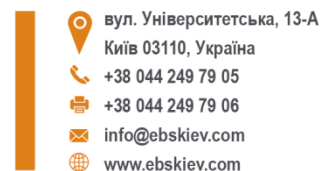
Керуючий партнер та Директор

(підпис)

ТОВ «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ»

03110 Україна, м. Київ, вул. Університетська, 13А

14 жовтня 2022 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УМОВАМ ДОГОВОРУ, ЗАКОНОДАВЧИМ ТА ІНШИМ НОРМАТИВНО- ПРАВОВИМ АКТАМ

Управлінському персоналу ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ГРОМАДЯНСЬКА МЕРЕЖА «ОПОРА»

Вулиця Грушевського 34а, офіс 93
Україна, 01021, місто Київ

Ми провели аудит Звіту про витрати за грантом АМР США за програмою «Внутрішнє спостереження за політичними процесами в Україні» (далі – «Програма»), що впроваджується на виконання договору про співпрацю № AID-121-A-12-0004 від 22 серпня 2012 року (далі – Договір про співпрацю), укладеного з Агентством Сполучених Штатів з міжнародного розвитку, станом на 31 грудня 2021 року та за рік, який закінчився на зазначену дату та надали наш звіт датований 14 жовтня 2022 року.

За винятком відсутності програми безперервного навчання та проведення зовнішньої перевірки контролю якості незалежною аудиторською організацією (як зазначено у нашому Звіті незалежного аудитора щодо Звіту про витрати за грантом АМР США), яка повністю відповідає Стандартам аудиту для урядових організацій, ми провели наш аудит згідно із Стандартами аудиту для урядових організацій Сполучених Штатів Америки, затверджених начальником Головного контрольно-фінансового управління Сполучених Штатів Америки. Ці стандарти вимагають від нас планування та виконання аудиту для отримання достатньої впевненості в тому, що Звіт про витрати за грантом АМР США не містить суттєвих викривлень, у результаті порушення умов договорів, законодавчих та інших нормативно-правових актів та правил, які мають прямий та суттєвий вплив на визначення сум у Звіті про витрати за грантом АМР США.

Управлінський персонал Організації несе відповідальність за виконання умов договору, вимог законодавства, нормативно-правових актів. Для отримання достатньої впевненості у тому, що Звіт про витрати за грантом АМР США не містить суттєвих викривлень, ми провели тестування відповідності Організації окремим положенням та умовам договору, законодавства, нормативно-правових актів. Однак, висловлення думки щодо всеохоплюючої відповідності цим положенням не було метою нашого аудиту. Отже, ми не висловлюємо такої думки.

За результатами нашого тестування, про яке йдеться у попередньому параграфі цього звіту, не було виявлено жодних порушень або інших питань, інформація про які повинна бути включена до цього звіту, згідно із Стандартами аудиту для урядових організацій.

Цей звіт призначений для інформування Організації та АМР США. Однак, після його розповсюдження АМР США цей звіт стає документом публічного характеру і його розповсюдження не буде обмеженим.

З повагою,

Олена Вольська

Керуючий партнер та Директор

(підпис)

ТОВ «ЕМЕРДЖЕКС АУТСОРСІНГ»

03110 Україна, м. Київ, вул. Університетська, 13А

14 жовтня 2022 року